

den ærede Forslagsstiller har forklaret dem, vilde han finde sig tilfredsstillt; men hermed er allerede givet, at, hvad der muligen kan være manglende, maa kunne rettes og hjælpes ved en eller anden skarpere Bestemmelse, naar det Princip, hvorfra det er udgaaet, erkjendes som det simpleste, naturligeste og liberaleste.

Seer jeg hen til den religiøse Interesse, da overseer jeg ikke, at Udvalgets 2den og 8de Paragraph, hvor der handles om Ægtefæb mellem Personer af forskellige Samsfund, maae bringes i Forbindelse; men alligevel stiller Forholdet sig her ikke anderledes, end at f. Ex. et Ægtefæb mellem en Lutheraner og en Reformeert bliver betragtet som ligeartet, stillet under den samme Regel som det Ægtefæb, der stiftes f. Ex. mellem to Medlemmer af det baptistiske Samsfund eller af Dvæernes Samsfund. Gist ligesaa vel som her er det under den borgerlige Form, at Ægtefæbsstiftelsen skal kunne finde Sted, alene med den tilsviede Bestemmelse i § 8, at, „naar saadanne Personer ønske kirkelig Vielse, skal en saadan fremtidigt kunne forrettes.“ Men, naar vi see hen til det virkelige Liv, er der ganst vist en væsentlig Forskjel paa, om Rettigheden stilles til at erholde den kirkelige Vielse, naar det ønskes, eller Rettigheden stilles til at lade Vielsen bortfalde, naar det ønskes. I det første Tilfælde bliver den borgerlige Ægtefæbsstiftelse stillet som det Almindelige, det Ordinaire, den kirkelige Vielse som Undtagelse, i det andet Tilfælde forholder det sig omvendt. Men, hvor Ægtefæb indgaaes mellem Lutheraner og Reformeert, mellem Katholik og Protestant, ja selv mellem Christen og Jøde, ligger der i de religiøse Forhold i sig selv aldeles ingen Grund til, at den religiøse Indvielse skulde bortfalde, den borgerlige Ægtefæbsstiftelse træde istedet derfor. Thi der er i ethvert af disse Samsfund ordnet en Indgaaelse af Ægtefæb ved religiøs Indvielse; og deri, at Personer, henhørende til forskellige af disse Troessamsfund, indgaae Ægtefæb med hinanden, kan der i sig selv ikke være Grund til, at den religiøse Indvielse skulde falde bort (Grundtvig: 30). En Grund hertil vil derimod kunne ligge i særegne personlige Forhold; naar nemlig enten Brudgommen eller Bru-

den finder Anstød ved den religiøse Indvielse, som foretages af en Geistlig, der ikke hører til Brudgommens eller Brudens Samsfund, eller naar, paa den anden Side, den Geistlige finder Anstød ved at foretage en Vielse mellem Personer, der ikke begge henhøre til hans Samsfund. Her vilde en Bortfalden af den religiøse Vielse, en Træden istedet af den borgerlige Ægtefæbsstiftelse kunne finde Sted; men det blev altid en Undtagelse, begrundet i særegne Forhold. Hvad der saaledes efter Udkastet er adskilt, er derimod bragt i Forbindelse i Forslaget; hvad der i Udkastet forekom mig at være stillet i en urigtig Orden, træder i Forslaget frem i den naturlige Følge. Efter Forslaget angaaer Friheden nærmest Henvendelsen til en Præst enten af Brudens eller af Brudgommens Troessamsfund, og først naar en saadan Vielse ikke ønskes af vedkommende Personer, eller naar den Geistlige ikke findes villig dertil, først da indtræder en anden Form. Denne anden Form er hentet fra Trolovelsen. Det forekommer mig nu — og jeg finder mig her i nogen Modsætning til den ærede Ordfører — smukt og heldigt, at den religiøse Indvielse af Ægtefæbet ikke er opgivet uden foreliggende Nødvendighed; den er i Forslaget indskrænket til de Tilfælde, hvor den naturligtvis maa bortfalde, hvor de vedkommende Personer saaledes staae ene med deres Tro, at de ikke høre til, ikke ville slutte sig til noget af de i Landet bestaaende Troessamsfund. Imidlertid erkjender jeg med den ærede Ordfører, ligeledes med den ærede Forslagsstiller, at det vistnok kan tænkes, at den foreslaaede Trolovelsesform vilde møde lignende Vanskeligheder som den kirkelige Vielse, og i den Henseende tiltræder jeg Forslagene (5 og 6), som ere stillede af den ærede Rigsdagsmand fra Svendborg (S. N. Hansen), at nemlig, hvor Trolovelsen ikke kommer til Fuldblyndelse paa Grund af Vanskeligheder, der reises fra den ene eller den anden Side, der skal det borgerlige Ægtefæb som sidste Tilflugt træde i Stedet. I Henhold til, hvad jeg saaledes har anført, skal jeg stemme for det her forelagte Forslag som det, der forekommer mig paa den meest tilfredsstillende, simpleste og naturligeste Maade at slutte sig til de paagældende